📚 חוברת 2 – טקסטים 11–20 · עולים

מאגר טקסטים לכיתה ט' – הבנת הנקרא · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 בחוברת עשרה טקסטים. בתחילתה מהדורה למורה (מפתח תשובות ומחוון), ואחריה דפי העבודה לתלמידים לפי הסדר.

תוכן החוברת

טקסט 11 · 🤝 אפשר לחשוב אחרת ולהישאר חברים (טור דעה)

טקסט 12 · 💚 "אפשר לדבר על זה": נוער שובר את השתיקה (כתבה)

טקסט 13 · 🥾 ארבעה ימים, שלושים קילומטר, שכבה אחת (כתבה)

טקסט 14 · 🪶 מילים שאי אפשר להחזיר (טקסט מידעי)

טקסט 15 · 🎻 הכינור בארון (סיפור קצר)

טקסט 16 · 🏊 "באימון אני לומדת להפסיד. בכיתה – לא לוותר" (ראיון)

טקסט 17 · 🔎 בלשי האמת: איך מזהים ידיעת כזב? (טקסט מידעי)

טקסט 18 · 🎨 קיר אפור או קיר מדבר? (טור דעה)

טקסט 19 · 🌍 חברה לעט מקצה העולם (כתבה)

טקסט 20 · 🤔 שאלות שאין להן תשובה בסוף הספר (טקסט עיוני)

👩‍🏫 מהדורה למורה – אפשר לחשוב אחרת ולהישאר חברים

טור דעה · כיתה ט' · חברה ומעורבות · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. **על מה התווכחו הכותב ויונתן?** · על קיצור החופש הגדול.
2. **כמה זמן הם לא דיברו?** · שבוע.
3. **מה ביקשה המחנכת?** · להסביר את הדעה של השני.
4. **מה למד הכותב?** · דעה היא לא אדם.
5. **מה קרה בסוף?** · הם נשארו חברים.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. **על מה התחיל הוויכוח?** · ב. על קיצור החופש הגדול
7. **מה ביקשה המחנכת מהשניים?** · ב. להסביר כל אחד את העמדה של השני
8. **למה, לפי הכותב, מסך הוא מקום גרוע לוויכוח?** · ב. כי לא רואים פנים, לא שומעים טון, ויש קהל
9. **מהו חבר טוב לפי סוף הטור?** · ב. מי שאפשר לא להסכים איתו ולהישאר

חלק ג' – העמדה שלי

10. **יש הטוענים שעדיף להימנע מוויכוחים עם חברים כדי לשמור על החברות, ויש הטוענים שוויכוחים דווקא מחזקים חברות. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטור או מניסיונכם.** · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה ("ויכוחים מחדדים את המחשבה", שבוע השתיקה, הסוף – מתווכחים וצוחקים).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – "אפשר לדבר על זה": נוער שובר את השתיקה

כתבה · כיתה ט' · נפש ורגש · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. מה כתוב על הפוסטר? · לא חייבים להיות בסדר כל הזמן, אבל כדאי לא להיות לבד.

2. מי תלו את הפוסטר? · נאמני החוסן, תלמידי ט'.

3. למה קשה לדבר? · בגלל בושה.

4. מה עוזר ביום־יום? (דבר אחד) · הליכה / מוזיקה / שינה / שיחה.

5. מה עושים אם חבר בסכנה? · מספרים למבוגר.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. מה היה כתוב על הפוסטר? · ב. "לא חייבים להיות בסדר כל הזמן. אבל כדאי לא להיות לבד"

7. מה הסיבה העיקרית לשתיקה לפי היועצת? · ב. הבושה

8. למה משווה היועצת את בריאות הנפש? · א. לבריאות הגוף, כמו יד שבורה

9. מתי, לפי היועצת, לא שומרים סוד? · ב. כשמישהו בסכנה

חלק ג' – העמדה שלי

10. יש הטוענים שבכל בית ספר צריך לקיים שיעור קבוע על רגשות ובריאות הנפש, ויש הטוענים שאלה נושאים פרטיים שמקומם בבית. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם. · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (הבושה, קיר הפתקים, ההשוואה לבריאות הגוף, הקשבה לחבר).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – ארבעה ימים, שלושים קילומטר, שכבה אחת

כתבה · כיתה ט' · זהות ותרבות · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. **כמה ימים נמשך המסע?** · ארבעה ימים.
2. **מה העיקר במסע לפי ענבל?** · הדרך עצמה.
3. **מה כאב לשירה?** · הברך.
4. **על מה דיברו ליד המדורה?** · על המשפחות ועל מקומות שהם אוהבים.
5. **מה אומרת שירה בסוף?** · שהיא מכירה את כולם וגם את עצמה.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. **מאיפה לאן היה המסע?** · ב. מהגליל אל הכנרת
7. **מה ההבדל בין טיול למסע לפי ענבל?** · א. במסע הדרך עצמה היא העיקר
8. **מה עזר לשירה בעלייה?** · ב. תלמידים לקחו את התיק שלה וכולם שרו
9. **איך מגיבה ענבל לביקורת?** · ב. מקבלת אותה בברכה כדי לשפר

חלק ג' – העמדה שלי

10. **יש הטוענים שמסע שכבתי של כמה ימים צריך להיות חובה לכל תלמידי ט', ויש הטוענים שעדיף לתת לתלמידים לבחור אם להשתתף. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם.** · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (גיבוש בעלייה, שיחות המדורה, הביקורות, תלמידים עם קשיים רפואיים).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – מילים שאי אפשר להחזיר

טקסט מידעי · כיתה ט' · טכנולוגיה ורשת · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. **מה זו לשון הרע?** · דברים שפוגעים בשם הטוב של אדם.
2. **האם פוסט ברשת הוא פרסום?** · כן.
3. **מה עשה האיש עם הנוצות?** · פיזר אותן ברוח.
4. **האם הצליח לאסוף אותן?** · לא.
5. **מה שואלים לפני שכותבים?** · למה אני כותב, ולמי.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. **מהי לשון הרע?** · ב. דיבור או כתיבה שעלולים להשפיל אדם ולפגוע בשמו הטוב
7. **מה נחשב "פרסום" ברשת?** · ב. גם פוסט, תגובה או שיתוף
8. **מה מלמד משל הנוצות?** · ב. שאי אפשר להחזיר מילים אחרי שהתפזרו
9. **מה ההבדל בין ביקורת ללשון הרע?** · ב. ביקורת מכוונת למעשה ולמי שיכול לתקן; לשון הרע לאדם ולקהל

חלק ג' – העמדה שלי

10. **יש הטוענים שאם משהו נכון – מותר לפרסם אותו, ויש הטוענים שגם דבר נכון אסור לפרסם אם הוא פוגע בלי תועלת. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם.** · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (דוגמת הציון, ההגנה בחוק – אמת ועניין ציבורי, ההלכה, משל הנוצות).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – הכינור בארון

סיפור קצר · כיתה ט' · נפש ורגש · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. על מה מנגנת אליה? · על כינור.

2. איזו מגמה רוצה אבא בשבילה? · מחשבים ומתמטיקה.

3. מה אמר אבא על מוזיקה? · שזה תחביב.

4. מה אמר אבא בסוף? · אני לא מאוכזב, אני מפחד בשבילך.

5. מה נתלה על המקרר בסוף? · התוכנייה מההופעה.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. מה היה תלוי תמיד על המקרר? · ב. לוח שנה, מגנט מסבתא ותעודה

7. איזו מגמה רצו ההורים בשביל אליה? · ב. מחשבים ומתמטיקה

8. מה אמר אבא כשאליה אמרה שהיא רוצה מוזיקה? · ב. "מוזיקה זה תחביב"

9. מה מסמלת התוכנייה שנתלתה על המקרר? · ב. שאבא מתחיל להכיר גם בכישרון המוזיקלי שלה

חלק ג' – העמדה שלי

10. יש הטוענים שהורים צריכים להחליט על המגמה של ילדיהם, כי הם מבינים יותר בעולם העבודה; ויש הטוענים שההחלטה צריכה להיות של התלמידים. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הסיפור או מניסיונכם. · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (הניסיון של אבא, "אף אחד לא מתפרנס מכינור", החוויה של אליה בנגינה, השיחה בסוף).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – ״באימון אני לומדת להפסיד. בכיתה – לא לוותר״

ראיון · כיתה ט׳ · עתיד ובחירות · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א׳ – שאלות קצרות

1. באיזה ספורט עוסקת דנה? · שחייה.

2. למה היא שוחה? · כי היא אוהבת.

3. על מה היא ויתרה? · על אימון אחד בשבוע.

4. מה הספורט לימד אותה? · משמעת ולהפסיד.

5. מה העצה שלה? (אחת) · לוח זמנים / שינה / לדבר עם המורים.

חלק ב׳ – שאלות בחירה

6. באיזו שעה מצלצל השעון של דנה? · ב. בחמש ועשרים

7. למה דנה שוחה? · ב. כי היא אוהבת, ובמים הראש שלה שקט

8. מה קרה כשדנה ויתרה על אימון אחד בשבוע? · ב. היא השתפרה בשני התחומים

9. מה דנה עושה היום אחרי הפסד? · ב. שואלת מה למדה

חלק ג׳ – העמדה שלי

10. יש הטוענים שספורטאים מצטיינים צריכים לקבל הקלות בלימודים (פחות מבחנים, ציון מותאם), ויש הטוענים שכל התלמידים צריכים לעמוד באותן דרישות. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הראיון או מניסיונכם. · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (סדר היום של דנה, תיאום עם מורים ״כל עוד אני אחראית״, משמעת).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – בלשי האמת: איך מזהים ידיעת כזב?

טקסט מידעי · כיתה ט' · טכנולוגיה ורשת · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. **מה היה במכתב המזויף?** · שיום ראשון חופש.
2. **מה זו ידיעת כזב?** · מידע שקרי שנראה כמו חדשות.
3. **למה אנחנו מאמינים? (סיבה אחת)** · רגש חזק / מגיע מחברים / מתאים למה שאנחנו חושבים.
4. **מה בודקים? (דבר אחד)** · מי פרסם / תאריך / מקורות נוספים / התמונה.
5. **מה כותבים אם שיתפנו בטעות?** · שזה לא נכון, וסליחה.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. **מה היה כתוב במכתב המזויף?** · ב. שיום ראשון יהיה יום חופשי
7. **מהי "הטיית האישור"?** · ב. נטייה להאמין למידע שמתאים לדעה שכבר יש לנו
8. **איזה כלי בלשי לא מופיע?** · ד. לשאול כמה אנשים אהבו את הידיעה
9. **מה מומלץ לעשות אם שיתפנו ידיעת כזב בטעות?** · ב. לכתוב בקבוצה שזה לא נכון ולהתנצל

חלק ג' – העמדה שלי

10. **יש הטוענים שבית הספר צריך ללמד "בילוש מידע" כמקצוע קבוע, ויש הטוענים שזו אחריות של ההורים ושל הרשתות עצמן. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם.** · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (מקרה המכתב, ארגז הכלים, זיופי תמונות וקול).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – קיר אפור או קיר מדבר?

טור דעה · כיתה ט' · זהות ותרבות · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. **מה צויר על הקיר?** · לווייתן כחול.
2. **מה אומרים המתנגדים?** · שזה רכוש של מישהו, ובלי רשות.
3. **למה הכותבת אוהבת אמנות רחוב?** · כי היא שייכת לכולם.
4. **איפה עובר הגבול לדעתה?** · ברשות ובכבוד.
5. **מה היא מציעה?** · קירות פתוחים.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. **מה צויר על הקיר ליד המרכול?** · ב. לווייתן כחול ענק עם ילדים
7. **מאיזה צד מתחילה הכותבת את הטיעון?** · ב. מטענות המתנגדים
8. **לפי הכותבת, איפה עובר הגבול?** · ב. ברשות ובכבוד
9. **מה מציעה הכותבת?** · ב. "קירות פתוחים" חוקיים בליווי אמנים

חלק ג' – העמדה שלי

10. **האם לדעתכם כדאי שבית הספר יקצה קיר שעליו תלמידים יוכלו לצייר באופן חופשי? הביעו עמדה, נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטור או מניסיונכם.** · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (הלווייתן ששינה את השכונה, טענות המתנגדים, "קירות פתוחים" בליווי, רשות וכבוד).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – חברה לעט מקצה העולם

כתבה · כיתה ט' · זהות ותרבות · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. מאיפה מיכאלה? · מקהילה יהודית בדרום אמריקה.

2. באיזו שפה כתבה מיכאלה? · בעברית.

3. כמה פעמים נפגשים בווידאו? · פעם בחודש.

4. מה הבין יובל? · ששם כל חג הוא החלטה.

5. מה הכינו בסוף השנה? · ספר משותף.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. מה ריגש את נועם במכתב הראשון? · ב. שמיכאלה כתבה בעברית בשבילה

7. מה היה חשוב למורה בפרויקט? · ב. מפגש בגובה העיניים

8. מה הבין יובל על החגים? · ב. שכאן הם חופש לכולם ושם כל חג הוא החלטה

9. מה הכינו הקבוצות בסוף השנה? · ב. ספר משותף על מנהגים משפחתיים

חלק ג' – העמדה שלי

10. יש הטוענים שכל תלמיד בישראל צריך להכיר באופן אישי בני נוער מקהילות יהודיות בעולם, ויש הטוענים שזה לא תפקידו של בית הספר. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם. · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (מה למדו יובל ונועם, הספר המשותף, "בגובה העיניים").

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

👩‍🏫 מהדורה למורה – שאלות שאין להן תשובה בסוף הספר

טקסט עיוני · כיתה ט' · זהות ותרבות · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. **איזו שאלה ילדים שואלים הרבה?** · "למה?"
2. **האם לשאלה פילוסופית יש תשובה בספר?** · לא.
3. **מה כתוב במסכת אבות? (חלק)** · "אם אין אני לי – מי לי?"
4. **מה מחליפים בספינה?** · את כל הקרשים.
5. **מה לומדים בשיחה פילוסופית?** · להקשיב, לנמק ולכבד.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. **מהי פילוסופיה "במובן הפשוט ביותר"?** · ב. האומץ להמשיך לשאול "למה?"
7. **מה מבדיל שאלה פילוסופית משאלה במתמטיקה?** · ב. אין לה תשובה אחת שאפשר לבדוק, אבל יש תשובות מנומקות יותר
8. **על מה שואל ניסוי הספינה?** · ב. על זהות – מה הופך משהו (או מישהו) ל"אותו דבר"
9. **מה לומדים לפי המורה בשיחה פילוסופית?** · ב. להקשיב, לנמק ולכבד

חלק ג' – העמדה שלי

10. **יש הטוענים שצריך להוסיף לתוכנית הלימודים בחטיבה שיעור פילוסופיה קבוע, ויש הטוענים שזה בזבוז זמן על שאלות שאין להן תשובה. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם.** · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (קהילת חקירה, "אין מנצחים", דילמות טוב ורע בכיתה, "את הקול שלכם").

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

✏️ דף עבודה – 🤝 אפשר לחשוב אחרת ולהישאר חברים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טור דעה · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
מחלוקת	מצב שבו אנשים חושבים אחרת זה מזה	
תמימה	פשוטה, בלי כוונה רעה	
לבחור צד	להחליט לתמוך באחד מהשניים	
לנמק	להסביר למה	
לחדד	לעשות חד וברור יותר	
עמדה	מה שאדם חושב על נושא	
טון	הדרך שבה אומרים משהו (כועס, צוחק...)	

טור דעה · נוסח מותאם

🤝 אפשר לחשוב אחרת ולהישאר חברים

א הכותב ויונתן הם חברים טובים. בשיעור חינוך הם חשבו אחרת: האם לקצר את החופש הגדול. הוויכוח המשיך בקבוצת ההודעות, והפך לריב.

ב שבוע הם לא דיברו. הכעס נהיה גדול יותר מהנושא.

ג המחנכת ביקשה מכל אחד להסביר את הדעה של השני. הכותב גילה שליונתן יש סיבה טובה: החופש הוא הזמן שבו המשפחה שלו נוסעת יחד.

ד הכותב למד: דעה היא לא אדם. מתווכחים על רעיון – לא תוקפים אדם. וויכוח במסך הוא רעיון לא טוב.

ה היום הם עדיין חושבים אחרת – אבל נשארו חברים.

חלק א': שאלות קצרות

1. על מה התווכחו הכותב ויונתן?

2. כמה זמן הם לא דיברו?

3. מה ביקשה המחנכת?

4. מה למד הכותב?

5. מה קרה בסוף?

חלק ב': שאלות בחירה

6. על מה התחיל הוויכוח? (הקיפו)

◯ א. על משחק כדורגל

◯ ב. על קיצור החופש הגדול

◯ ג. על ציונים

◯ ד. על מקום ישיבה

7. מה ביקשה המחנכת מהשניים? (הקיפו)

◯ א. להתנצל

◯ ב. להסביר כל אחד את העמדה של השני

◯ ג. לכתוב עבודה

◯ ד. להצביע שוב

8. למה, לפי הכותב, מסך הוא מקום גרוע לוויכוח? (הקיפו)

◯ א. כי הוא שובר

◯ ב. כי לא רואים פנים, לא שומעים טון, ויש קהל

◯ ג. כי אסור לכתוב בו

◯ ד. כי הוא איטי

9. מהו חבר טוב לפי סוף הטור? (הקיפו)

◯ א. מי שתמיד מסכים

◯ ב. מי שאפשר לא להסכים איתו ולהישאר

◯ ג. מי שמנצח בוויכוחים

◯ ד. מי שגר קרוב

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שעדיף להימנע מוויכוחים עם חברים כדי לשמור על החברות, ויש הטוענים שוויכוחים דווקא מחזקים חברות. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטור או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 💚 "אפשר לדבר על זה": נוער שובר את השתיקה

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כתבה · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
יוזמה	רעיון שמישהו מתחיל ומוביל	
הכשרה	לימוד שמכין לתפקיד	
בושה	תחושה לא נעימה של מבוכה, רצון להסתתר	
להטריד	להפריע למישהו, להעמיס עליו	
מחלימה	חוזרת להיות בריאה	
הלשנה	סיפור על מישהו כדי שייענש	
מחצית	חצי משנת הלימודים	

כתבה · נוסח מותאם

💚 "אפשר לדבר על זה": נוער שובר את השתיקה

א בבית הספר תלו פוסטר: "לא חייבים להיות בסדר כל הזמן. אבל כדאי לא להיות לבד." תלמידים הדביקו פתקים על מה שהם מרגישים.

ב את הפוסטר תלו תלמידים מקבוצת "נאמני חוסן". הם עוזרים לדבר על רגשות, ויודעים להפנות למבוגר.

ג קשה לדבר כי מתביישים, וחושבים שכולם בסדר חוץ מאיתנו.

ד היועצת אומרת: גם לנפש יש מצבים שצריך עזרה, כמו לגוף. מה עוזר? הליכה, מוזיקה, שינה, שיחה.

ה כשחבר מספר משהו קשה – מקשיבים. ואם הוא בסכנה, מספרים למבוגר. זו לא הלשנה, זו חברות.

💛 אם משהו בטקסט נגע בכם – אפשר לפנות ליועצת, למחנכ/ת או למבוגר שאתם סומכים עליו. לא צריך להתמודד לבד.

חלק א': שאלות קצרות

1. מה כתוב על הפוסטר?

2. מי תלו את הפוסטר?

3. למה קשה לדבר?

4. מה עוזר ביום־יום? (דבר אחד)

5. מה עושים אם חבר בסכנה?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מה היה כתוב על הפוסטר? (הקיפו)

◯ א. "תהיו תמיד שמחים"

◯ ב. "לא חייבים להיות בסדר כל הזמן. אבל כדאי לא להיות לבד"

◯ ג. "אסור לבכות"

◯ ד. "תעבדו קשה"

7. מה הסיבה העיקרית לשתיקה לפי היועצת? (הקיפו)

◯ א. חוסר זמן

◯ ב. הבושה

◯ ג. פחד ממבחנים

◯ ד. חוסר עניין

8. למה משווה היועצת את בריאות הנפש? (הקיפו)

◯ א. לבריאות הגוף, כמו יד שבורה

◯ ב. למזג האוויר

◯ ג. למבחן

◯ ד. למשחק

9. מתי, לפי היועצת, לא שומרים סוד? (הקיפו)

◯ א. אף פעם

◯ ב. כשמישהו בסכנה

◯ ג. כשזה מצחיק

◯ ד. כשהמורה שואלת

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שבכל בית ספר צריך לקיים שיעור קבוע על רגשות ובריאות הנפש, ויש הטוענים שאלה נושאים פרטיים שמקומם בבית. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🥾 ארבעה ימים, שלושים קילומטר, שכבה אחת

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כתבה · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
מסע	דרך ארוכה, הליכה של כמה ימים	
רכס	שורה של הרים	
קפחה	(השמש) חיממה מאוד	
לפגר	להישאר מאחור	
להתכנס	להתאסף יחד במקום אחד	
זהות	מי שאנחנו: מה שמגדיר אותנו ומחבר אותנו לאנשים ולמקומות	
חלופה	אפשרות אחרת	

כתבה · נוסח מותאם

🥾 ארבעה ימים, שלושים קילומטר, שכבה אחת

א 120 תלמידי ט' יצאו למסע של ארבעה ימים, מהגליל אל הכנרת.

ב הרכזת ענבל אומרת: בטיול מבקרים באתרים. במסע הדרך היא העיקר – הולכים, מבשלים וישנים יחד.

ג ביום השני הייתה עלייה קשה. לשירה כאב בברך. תלמידים לקחו את התיק שלה, וכולם שרו. היא הגיעה למעלה עם כולם.

ד בערב, ליד המדורה, סיפרו על המשפחות ועל המקומות שהם אוהבים. כך מבינים מה זו זהות.

ה היו גם ביקורות: הרבה הליכה ואוכל לא טעים. אבל שירה אומרת: "עכשיו אני מכירה את כולם – וגם את עצמי."

חלק א': שאלות קצרות

1. כמה ימים נמשך המסע?

2. מה העיקר במסע לפי ענבל?

3. מה כאב לשירה?

4. על מה דיברו ליד המדורה?

5. מה אומרת שירה בסוף?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מאיפה לאן היה המסע? (הקיפו)

◯ א. מהנגב לירושלים

◯ ב. מהגליל אל הכנרת

◯ ג. מתל אביב לחיפה

◯ ד. מאילת לים המלח

7. מה ההבדל בין טיול למסע לפי ענבל? (הקיפו)

◯ א. במסע הדרך עצמה היא העיקר

◯ ב. בטיול הולכים יותר

◯ ג. במסע לא ישנים

◯ ד. אין הבדל

8. מה עזר לשירה בעלייה? (הקיפו)

◯ א. היא חזרה לאוטובוס

◯ ב. תלמידים לקחו את התיק שלה וכולם שרו

◯ ג. המורה נשא אותה

◯ ד. היא נחה שעה

9. איך מגיבה ענבל לביקורת? (הקיפו)

◯ א. כועסת

◯ ב. מקבלת אותה בברכה כדי לשפר

◯ ג. מתעלמת

◯ ד. מבטלת את המסע

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שמסע שכבתי של כמה ימים צריך להיות חובה לכל תלמידי ט', ויש הטוענים שעדיף לתת לתלמידים לבחור אם להשתתף. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🪶 מילים שאי אפשר להחזיר

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טקסט מידעי · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
להשפיל	לגרום למישהו להרגיש קטן ונבוך מול אחרים	
לתבוע	לפנות לבית משפט ולבקש צדק או פיצוי	
פיצוי	כסף או דבר אחר שמקבלים בגלל נזק	
עניין ציבורי	משהו שחשוב לציבור לדעת	
רכילות	דיבור על אנשים מאחורי גבם	
מחילה	סליחה	
משל	סיפור קצר שמלמד מוסר השכל	

טקסט מידעי · נוסח מותאם

🪶 מילים שאי אפשר להחזיר

א. לשון הרע: לדבר או לכתוב על אדם דברים שפוגעים בשם הטוב שלו. את השם הטוב קשה מאוד להחזיר.

ב. יש חוק שמגן על השם הטוב. גם פוסט או שיתוף ברשת נחשבים "פרסום".

ג. גם במסורת היהודית – לשון הרע אסורה, גם כשהדברים נכונים, אם אין בהם תועלת.

ד. משל הנוצות: אדם פיזר נוצות ברוח, ולא הצליח לאסוף אותן בחזרה. כך גם מילים.

ה. מותר לבקר מעשה ולפנות למי שיכול לתקן. לפני שכותבים שואלים: למה אני כותב, ולמי?

חלק א': שאלות קצרות

1. מה זו לשון הרע?

2. האם פוסט ברשת הוא פרסום?

3. מה עשה האיש עם הנוצות?

4. האם הצליח לאסוף אותן?

5. מה שואלים לפני שכותבים?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מהי לשון הרע? (הקיפו)

◯ א. כל ביקורת

◯ ב. דיבור או כתיבה שעלולים להשפיל אדם ולפגוע בשמו הטוב

◯ ג. שקר על מזג האוויר

◯ ד. מחמאה

7. מה נחשב "פרסום" ברשת? (הקיפו)

◯ א. רק כתבה בעיתון

◯ ב. גם פוסט, תגובה או שיתוף

◯ ג. רק סרטון

◯ ד. שום דבר

8. מה מלמד משל הנוצות? (הקיפו)

◯ א. שצריך לנקות

◯ ב. שאי אפשר להחזיר מילים אחרי שהתפזרו

◯ ג. שכדאי לישון על כרית

◯ ד. שהרוח חזקה

9. מה ההבדל בין ביקורת ללשון הרע? (הקיפו)

◯ א. אין הבדל

◯ ב. ביקורת מכוונת למעשה ולמי שיכול לתקן; לשון הרע לאדם ולקהל

◯ ג. ביקורת תמיד בשקט

◯ ד. לשון הרע תמיד שקר

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שאם משהו נכון – מותר לפרסם אותו, ויש הטוענים שגם דבר נכון אסור לפרסם אם הוא פוגע בלי תועלת. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🎻 הכינור בארון

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

סיפור קצר · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
מחצית	חצי שנת לימודים	
לסת	העצם של הפה, שבה נמצאות השיניים	
סולו	נגינה של אדם אחד לבד מול קהל	
לבזבז	להשתמש במשהו בלי תועלת, לאבד אותו	
נרתיק	קופסה לשמירה על כלי נגינה	
קשת	המקל שבעזרתו מנגנים על כינור	
תוכנייה	דף שמפרט את הקטעים באירוע או בהופעה	

סיפור קצר · נוסח מותאם

🎻 הכינור בארון

א. אליה היא תלמידת ט' מצטיינת. על המקרר יש תמיד תעודה עם ציונים של מאה. אבא גאה מאוד.

ב. אליה מנגנת בכינור מגיל שבע. אבל ההורים רוצים שבתיכון תלמד מחשבים ומתמטיקה, כמו אבא.

ג. בארוחת שישי אבא הביא טופס מגמות. אליה אמרה: "אני רוצה לנסות מוזיקה." אבא אמר: "מוזיקה זה תחביב."

ד. בשבת אליה ניגנה בחדר. אבא שמע ונכנס. הוא אמר: "אני לא מאוכזב ממך. אני מפחד בשבילך."

ה. בערב אליה ראתה על המקרר את התוכנייה מההופעה שלה, ליד התעודה.

חלק א': שאלות קצרות

1. על מה מנגנת אליה?

2. איזו מגמה רוצה אבא בשבילה?

3. מה אמר אבא על מוזיקה?

4. מה אמר אבא בסוף?

5. מה נתלה על המקרר בסוף?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מה היה תלוי תמיד על המקרר? (הקיפו)

◯ א. רק תמונות

◯ ב. לוח שנה, מגנט מסבתא ותעודה

◯ ג. רשימת קניות

◯ ד. הכינור

7. איזו מגמה רצו ההורים בשביל אליה? (הקיפו)

◯ א. מוזיקה

◯ ב. מחשבים ומתמטיקה

◯ ג. ספרות

◯ ד. אמנות

8. מה אמר אבא כשאליה אמרה שהיא רוצה מוזיקה? (הקיפו)

◯ א. "מצוין!"

◯ ב. "מוזיקה זה תחביב"

◯ ג. "תשאלי את אמא"

◯ ד. "כבר נרשמתי בשבילך"

9. מה מסמלת התוכנייה שנתלתה על המקרר? (הקיפו)

◯ א. שאבא שכח

◯ ב. שאבא מתחיל להכיר גם בכישרון המוזיקלי שלה

◯ ג. שהטקס חוזר

◯ ד. שהתעודה הוסרה

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שהורים צריכים להחליט על המגמה של ילדיהם, כי הם מבינים יותר בעולם העבודה; ויש הטוענים שההחלטה צריכה להיות של התלמידים. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הסיפור או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🏊 "באימון אני לומדת להפסיד. בכיתה – לא לוותר"

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

ראיון · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
תחרותי	שמשתתף בתחרויות ורוצה לנצח	
מתיש	גורם לעייפות גדולה	
לנצל	להשתמש בצורה טובה	
לתאם	לקבוע מראש בהסכמה	
מתחשבים	שמים לב לצרכים של מישהו ועוזרים	
משמעת	עמידה בכללים ובמשימות גם כשקשה	
נשרפו	(כאן) התעייפו מאוד ואיבדו את הרצון	

ראיון · נוסח מותאם

🏊 "באימון אני לומדת להפסיד. בכיתה – לא לוותר"

א. דנה בת 15, בכיתה ט', ושחיינית תחרותית. היא קמה בחמש ועשרים, מתאמנת לפני בית הספר ואחריו, והולכת לישון מוקדם.

ב. היא שוחה כי היא אוהבת. במים הראש שלה שקט.

ג. כדי להספיק ללמוד, היא חוזרת על החומר באוטובוס ומדברת עם המורים מראש.

ד. בכיתה ח' היה לה קשה. היא ויתרה על אימון אחד בשבוע – ודווקא השתפרה.

ה. הספורט לימד אותה משמעת ולהפסיד. העצה שלה: לוח זמנים, שינה, ולא לשכוח למה התחלתם.

חלק א': שאלות קצרות

1. באיזה ספורט עוסקת דנה?

2. למה היא שוחה?

3. על מה היא ויתרה?

4. מה הספורט לימד אותה?

5. מה העצה שלה? (אחת)

חלק ב': שאלות בחירה

6. באיזו שעה מצלצל השעון של דנה? (הקיפו)

◯ א. בשש וחצי
◯ ב. בחמש ועשרים
◯ ג. בשבע
◯ ד. בחמש וחצי

7. למה דנה שוחה? (הקיפו)

◯ א. כי ההורים רוצים
◯ ב. כי היא אוהבת, ובמים הראש שלה שקט
◯ ג. בשביל ציון
◯ ד. בשביל כסף

8. מה קרה כשדנה ויתרה על אימון אחד בשבוע? (הקיפו)

◯ א. היא הפסיקה לשחות
◯ ב. היא השתפרה בשני התחומים
◯ ג. הציונים ירדו
◯ ד. המאמנת כעסה

9. מה דנה עושה היום אחרי הפסד? (הקיפו)

◯ א. בוכה
◯ ב. שואלת מה למדה
◯ ג. עוזבת
◯ ד. מאשימה אחרים

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שספורטאים מצטיינים צריכים לקבל הקלות בלימודים (פחות מבחנים, ציון מותאם), ויש הטוענים שכל התלמידים צריכים לעמוד באותן דרישות. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הראיון או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🔎 בלשי האמת: איך מזהים ידיעת כזב?

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טקסט מידעי · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
כזב	שקר	
מטעה	גורם לחשוב משהו לא נכון	
להאיץ	לעשות מהר יותר	
לפקפק	לא להאמין בקלות, לחשוד	
הטיית האישור	הנטייה להאמין למה שמתאים לדעה שכבר יש לנו	
קמה לתחייה	חזרה לחיים, חזרה להופיע	
מצדיקה	נותנת סיבה טובה	

טקסט מידעי · נוסח מותאם

🔎 בלשי האמת: איך מזהים ידיעת כזב?

א בקבוצת השכבה הופיע מכתב מזויף: "יום ראשון חופשי!" כולם האמינו ושיתפו. ביום ראשון הרבה תלמידים איחרו.

ב ידיעת כזב היא מידע שקרי שנראה כמו חדשות. יש שנוצרות בטעות, ויש בכוונה.

ג אנחנו מאמינים כי הידיעה מעוררת רגש חזק, מגיעה מחברים, ומתאימה למה שאנחנו כבר חושבים.

ד איך בודקים? מי פרסם? האם יש מקורות נוספים? מה התאריך? האם התמונה אמיתית?

ה אם שיתפנו בטעות – כותבים: "התברר שזה לא נכון, סליחה."

חלק א': שאלות קצרות

1. מה היה במכתב המזויף?

2. מה זו ידיעת כזב?

3. למה אנחנו מאמינים? (סיבה אחת)

4. מה בודקים? (דבר אחד)

5. מה כותבים אם שיתפנו בטעות?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מה היה כתוב במכתב המזויף? (הקיפו)

◯ א. שיש מבחן
◯ ב. שיום ראשון יהיה יום חופשי
◯ ג. שיש טיול
◯ ד. שהמורה חולה

7. מהי "הטיית האישור"? (הקיפו)

◯ א. אישור מההורים
◯ ב. נטייה להאמין למידע שמתאים לדעה שכבר יש לנו
◯ ג. בדיקה של מקורות
◯ ד. שגיאת כתיב

8. איזה כלי בלשי לא מופיע? (הקיפו)

◯ א. לבדוק מקור
◯ ב. לחפש במקורות נוספים
◯ ג. לבדוק תאריך
◯ ד. לשאול כמה אנשים אהבו את הידיעה

9. מה מומלץ לעשות אם שיתפנו ידיעת כזב בטעות? (הקיפו)

◯ א. למחוק בשקט
◯ ב. לכתוב בקבוצה שזה לא נכון ולהתנצל
◯ ג. להאשים את מי ששלח
◯ ד. לשתף עוד

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שבית הספר צריך ללמד "בילוש מידע" כמקצוע קבוע, ויש הטוענים שזו אחריות של ההורים ושל הרשתות עצמן. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🎨 קיר אפור או קיר מדבר?

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טור דעה · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
ונדליזם	הרס או קלקול מכוון של רכוש	
שרבוט	ציור או כתב מהיר ולא מסודר	
רכוש	דבר ששייך למישהו	
גלריה	מקום שבו מציגים יצירות אמנות	
להנציח	לשמור את הזיכרון של מישהו או משהו לאורך זמן	
להקצות	לקבוע ולתת למטרה מסוימת	
במלוא מובן המילה	באופן מלא ואמיתי	

טור דעה · נוסח מותאם

🎨 קיר אפור או קיר מדבר?

א. ליד המרכול היה קיר אפור. מישהו צייר עליו לווייתן כחול גדול. אנשים עצרו, צילמו ודיברו.

ב. יש שאומרים: זה ונדליזם. הקיר שייך למישהו, ומרססים בלי רשות. גם ניקוי עולה כסף.

ג. הכותבת חושבת: אמנות רחוב שייכת לכולם. היא מגיעה אלינו, בלי כרטיס.

ד. לדעתה, הגבול הוא רשות וכבוד: ציור בלי רשות או כדי לפגוע – לא בסדר. ציור ברשות ובכבוד – אמנות.

ה. ההצעה שלה: "קירות פתוחים" שבהם בני נוער יכולים לצייר באופן חוקי.

חלק א': שאלות קצרות

1. מה צויר על הקיר?

2. מה אומרים המתנגדים?

3. למה הכותבת אוהבת אמנות רחוב?

4. איפה עובר הגבול לדעתה?

5. מה היא מציעה?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מה צויר על הקיר ליד המרכול? (הקיפו)

◯ א. פרחים

◯ ב. לווייתן כחול ענק עם ילדים

◯ ג. שמות

◯ ד. מפה

7. מאיזה צד מתחילה הכותבת את הטיעון? (הקיפו)

◯ א. מהצד שלה

◯ ב. מטענות המתנגדים

◯ ג. מסיפור אישי על אמן

◯ ד. משאלה למנהלת

8. לפי הכותבת, איפה עובר הגבול? (הקיפו)

◯ א. ביופי של הציור

◯ ב. ברשות ובכבוד

◯ ג. בגודל הקיר

◯ ד. בצבעים

9. מה מציעה הכותבת? (הקיפו)

◯ א. לאסור ציורי קיר

◯ ב. "קירות פתוחים" חוקיים בליווי אמנים

◯ ג. לצבוע הכול באפור

◯ ד. לקנוס את הציירים

חלק ג': העמדה שלי

10. האם לדעתכם כדאי שבית הספר יקצה קיר שעליו תלמידים יוכלו לצייר באופן חופשי? הביעו עמדה, נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטור או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🌍 חברה לעט מקצה העולם

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כתבה · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
תפוצות	מקומות בעולם מחוץ לישראל שבהם חיות קהילות יהודיות	
קהילה	קבוצת אנשים שחיים יחד וקשורים זה לזה	
יוזמה	רעיון שמישהו מתחיל ומוביל	
בגובה העיניים	ביחס שווה, בלי שאחד מעל השני	
כמובן מאליו	בלי לחשוב שזה מיוחד	
הדדי	של שני הצדדים, זה לזה	
לחן	מנגינה	

כתבה · נוסח מותאם

🌍 חברה לעט מקצה העולם

א נועם, תלמידת ט', קיבלה מכתב ממיכאלה, נערה בת 14 מקהילה יהודית בדרום אמריקה. מיכאלה כתבה בעברית – וזה ריגש את נועם.

ב זה פרויקט של בית הספר: 40 תלמידים מכל צד מתכתבים, ופעם בחודש נפגשים בווידאו.

ג התלמידים מכאן גילו שהקהילה שם קטנה ופעילה. שם, כל חג הוא החלטה.

ד הקשר עובד בשני הכיוונים: גם הישראלים למדו – על קהילה, גאווה ואומץ.

ה בסוף השנה הכינו ספר משותף. נועם ומיכאלה ממשיכות להתכתב.

חלק א': שאלות קצרות

1. מאיפה מיכאלה?

2. באיזו שפה כתבה מיכאלה?

3. כמה פעמים נפגשים בווידאו?

4. מה הבין יובל?

5. מה הכינו בסוף השנה?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מה ריגש את נועם במכתב הראשון? (הקיפו)

◯ א. שהוא היה ארוך

◯ ב. שמיכאלה כתבה בעברית בשבילה

◯ ג. שהיה בו ציור

◯ ד. שהגיע מהר

7. מה היה חשוב למורה בפרויקט? (הקיפו)

◯ א. שזה יהיה פרויקט של תרומה

◯ ב. מפגש בגובה העיניים

◯ ג. לשפר את הציונים באנגלית

◯ ד. לנסוע לחו"ל

8. מה הבין יובל על החגים? (הקיפו)

◯ א. שהם משעממים

◯ ב. שכאן הם חופש לכולם ושם כל חג הוא החלטה

◯ ג. שאין חגים בחו"ל

◯ ד. שהם קצרים

9. מה הכינו הקבוצות בסוף השנה? (הקיפו)

◯ א. סרט

◯ ב. ספר משותף על מנהגים משפחתיים

◯ ג. תערוכה

◯ ד. הצגה

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שכל תלמיד בישראל צריך להכיר באופן אישי בני נוער מקהילות יהודיות בעולם, ויש הטוענים שזה לא תפקידו של בית הספר. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟

✏️ דף עבודה – 🤔 שאלות שאין להן תשובה בסוף הספר

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טקסט עיוני · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
פילוסופיה	תחום של חשיבה על שאלות גדולות: מה טוב, מה נכון, מי אני	
מנומקת	שיש בה הסבר והוכחה	
נחקקה	נחרטה, נכתבה באבן	
אימתי	מתי (בלשון עתיקה)	
ניסוי מחשבתי	סיפור דמיוני שעוזר לחשוב על שאלה	
להפר	לא לקיים (כלל, הבטחה)	
הגון	ישר, הוגן	

טקסט עיוני · נוסח מותאם

🤔 שאלות שאין להן תשובה בסוף הספר

א ילדים קטנים שואלים כל הזמן "למה?". פילוסופיה היא האומץ להמשיך לשאול "למה?".

ב לשאלה במתמטיקה יש תשובה אחת. לשאלה פילוסופית – כמו "האם מותר לשקר?" – אין תשובה בספר. אבל יש תשובות מנומקות יותר.

ג רעיון עתיק: "דע את עצמך". במסכת אבות: "אם אין אני לי – מי לי?"

ד ניסוי מחשבתי: מחליפים בספינה את כל הקרשים. האם זו אותה ספינה? וגם אנחנו משתנים – אז מי אני?

ה בשיחה פילוסופית לומדים להקשיב, לנמק ולכבד. אין מנצחים.

חלק א': שאלות קצרות

1. איזו שאלה ילדים שואלים הרבה?

2. האם לשאלה פילוסופית יש תשובה בספר?

3. מה כתוב במסכת אבות? (חלק)

4. מה מחליפים בספינה?

5. מה לומדים בשיחה פילוסופית?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מהי פילוסופיה "במובן הפשוט ביותר"? (הקיפו)

◯ א. לימוד של ספרים עתיקים

◯ ב. האומץ להמשיך לשאול "למה?"

◯ ג. מקצוע של מבוגרים

◯ ד. מתמטיקה מתקדמת

7. מה מבדיל שאלה פילוסופית משאלה במתמטיקה? (הקיפו)

◯ א. היא קלה יותר

◯ ב. אין לה תשובה אחת שאפשר לבדוק, אבל יש תשובות מנומקות יותר

◯ ג. אין לה תשובה בכלל

◯ ד. היא תמיד על דתות

8. על מה שואל ניסוי הספינה? (הקיפו)

◯ א. על ים

◯ ב. על זהות – מה הופך משהו (או מישהו) ל"אותו דבר"

◯ ג. על דייגים

◯ ד. על עצים

9. מה לומדים לפי המורה בשיחה פילוסופית? (הקיפו)

◯ א. לנצח בוויכוח

◯ ב. להקשיב, לנמק ולכבד

◯ ג. לשנן

◯ ד. לשתוק

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שצריך להוסיף לתוכנית הלימודים בחטיבה שיעור פילוסופיה קבוע, ויש הטוענים שזה בזבוז זמן על שאלות שאין להן תשובה. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟